

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายแก้ปัญหาเสพติด
ไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

สุชาติ เสวตบดี

คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2549

ISBN 974-502-918-1

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมคณิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าคณิพนธ์ ได้พิจารณา
คณิพนธ์ของ สุชาติ เสวตบดี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษาคณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมคณิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม รอดประเสริฐ)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อาคม ใจแก้ว)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมพร ชำนาญ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม รอดประเสริฐ)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อาคม ใจแก้ว)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมพร ชำนาญ)
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมศักดิ์ ลิลา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับคณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาคณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 10 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

คุณูปนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำ
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ประชุม รอดประเสริฐ
ในฐานะประธานคณะกรรมการควบคุมคุณูปนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อาคม ใจแก้ว
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม อาจารย์ ดร.สมุทรา ชำนาญ และอาจารย์ ดร.สมศักดิ์ ลิลา
กรรมการควบคุมคุณูปนิพนธ์ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อรุณ รักรธรรม รองศาสตราจารย์ ดร.บุปผา ศิริวิศรี
รองศาสตราจารย์ ดร.โชติ เพชรชื่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทองชัย ดร.รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล
ที่ได้กรุณาเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ เพื่อนร่วมรุ่นทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจผู้วิจัย ซึ่งมี ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง
คุณนาทศิริ กาญจนบุรณ และคุณคนุพล สุนทรรัตน์ เป็นอาทิ

ขอขอบคุณ อาจารย์มณเฑียร มณีมาศ ที่ได้มีส่วนช่วยในการค้นคว้าและจัดพิมพ์
พร้อมกับทีมงาน คุณจิราวรรณ ดิษฐพาน คุณจินตนา ปรีดาศักดิ์ คุณนุชจริย์ มีคำ

ด้วยความซาบซึ้งใจ คุณรุ่งนภา เสวตบดี และลูก ๆ ที่เป็นกำลังใจและเฝ้าติดตาม
ผลการเรียนของผู้วิจัยด้วยความห่วงใยอยู่เสมอ

ขออุทิศคุณค่าของคุณูปนิพนธ์นี้เพื่อบูชาคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้
อบรมสั่งสอนผู้วิจัยตั้งแต่เด็กจนเติบโต

สุชาติ เสวตบดี

46820325: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ค. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การนํานโยบายแก้ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ/ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

สุชาติ เสวตบดี: ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนํานโยบายแก้ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน (FACTORS AFFECTING THE SUCCESS OF DRUG POLICY IMPLEMENTATION IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS) อาจารย์ผู้ควบคุม
 คุษณินพนธ์: ประชุม รอดประเสริฐ, Ed.D., อาคม ใจแก้ว, Ph.D., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ค.,
 สมุทร ชำนาญ, กศ.ค. 112 หน้า. ปี พ.ศ. 2549. ISBN 974-502-918-1

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการการนํานโยบายไปปฏิบัติและความสำเร็จของการนํานโยบายแก้ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนํานโยบายแก้ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูใหญ่โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจากทั่วประเทศ จำนวน 230 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับปัจจัยกระบวนการการนํานโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานและวัตถุประสงค์นโยบาย ทรัพยากรนโยบาย การสื่อสารและการผลักดันกิจกรรม คุณลักษณะของหน่วยปฏิบัติ เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และจุดยืนหรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติ และความสำเร็จของการนํานโยบายการแก้ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LISREL Version 8.53 สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงเส้น

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) การดำเนินงานตามปัจจัยกระบวนการการนํานโยบายแก้ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก 2) ความสำเร็จของการนํานโยบายแก้ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนอยู่ในระดับมากและมากที่สุด และ 3) ทุกปัจจัยกระบวนการการนํานโยบายแก้ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของการนํานโยบายแก้ปัญหายาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยปัจจัยการสื่อสารและการผลักดันกิจกรรม และปัจจัยจุดยืนหรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของการนํานโยบายไปปฏิบัติ ส่วนปัจจัยด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์นโยบาย ด้านทรัพยากรนโยบาย ด้านคุณลักษณะของหน่วยปฏิบัติ และด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ส่งผลโดยอ้อมต่อความสำเร็จของการนํานโยบายไปปฏิบัติ

46820325: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION;

Ed.D. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: DRUG POLICY IMPLEMENTATION/ PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS

SUCHAT SAVETBODI: FACTORS AFFECTING THE SUCCESS OF DRUG
POLICY IMPLEMENTATION IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS. DISSERTATION

ADVISORS: PRACHOOM RODPRASERT, Ed.D., ARKOM CHAIKEAW, Ph.D.,

PAIRAT WONGNAM, Ph.D., SAMOOT CHAMNAN, Ed.D. 112 P. 2006. ISBN 974-502-918-1

The research objectives aimed at studying the operation and the success of drug policy implementation, and finding out the factors affecting the success of drug policy implementation in the private vocational schools. The sample consisted of 230 private vocational school principals throughout the country. The research instrument was a set of rating-scale questionnaire relating to the operation in accordance with the elements of policy implementation model comprising of policy standards and objectives, policy resources, communication and enforcement activities, characteristics of implementing agencies, economic, social and political conditions, and disposition of implementers, and the success of drug policy implementation in the private vocational schools. Data was analyzed with use of the program of LISREL version 8.53. The statistical devices used for obtaining the findings of the study were means, standard deviation, the inter correlation coefficient, and the path analysis.

The findings revealed as follows; 1) The operation on every element of drug policy implementation was rated at the high level, 2) The success of drug policy implementation in the private vocational schools was rated at the high and the highest level, and 3) all elements of drug policy implementation were positively correlated with the success of drug policy implementation. While the communication and enforcement activities and disposition of implementers were directly affected the success of policy implementation, but the policy standards and objectives, policy resources, characteristics of implementation agencies, and economic, social and political conditions were indirectly affected the mentioned success.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
คำถามการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
สภาพปัญหาสาเหตุคิดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	9
นโยบายการแก้ปัญหาสาเหตุคิดของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ.....	10
นโยบายสาธารณะและการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	16
นโยบายและนโยบายสาธารณะ.....	16
การนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	17
มาตรฐานและวัตถุประสงค์นโยบาย (Policy Standards and Objectives)...	17
ทรัพยากรนโยบาย (Policy Resources).....	21
การสื่อสารและการผลักดันกิจกรรม (Communication and Enforcement Activities).....	23
คุณลักษณะของหน่วยปฏิบัติ (Characteristics of the Implementing Agencies).....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (Economic, Social and Political Conditions).....	29
จุดยืนหรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติ (Disposition of Implementers).....	32
ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Success of Policy Implementation).....	35
ความสำเร็จของนโยบายการแก้ปัญหาสาเหตุของกระทรวงศึกษาธิการ.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือการวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4 ผลการวิจัย.....	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	70
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก.....	86
ภาคผนวก ข.....	88
ภาคผนวก ค.....	91
ภาคผนวก ง.....	98
ภาคผนวก จ.....	103
ภาคผนวก ฉ.....	106
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	112

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์..	50
2	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแปร ความโค้งและระดับการดำเนินงานตาม ปัจจัยกระบวนการการนํานโยบายแก้ปัญหาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน.....	56
3	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำเร็จของการนํานโยบายแก้ปัญหา เสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	57
4	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกระบวนการการนํานโยบายแก้ปัญหา เสพติดไปปฏิบัติกับความสำเร็จของการนํานโยบายแก้ปัญหาเสพติดไปปฏิบัติใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	58
5	อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยกระบวนการการนําน นโยบายแก้ปัญหาเสพติดไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนํานโยบาย แก้ปัญหาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนโดยการวิเคราะห์โมเดล ตามสมมติฐาน.....	60
6	อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยกระบวนการการนําน นโยบายแก้ปัญหาเสพติดไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนํานโยบาย แก้ปัญหาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนโดยการวิเคราะห์โมเดล ตามการปรับแก้ให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	64
7	อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยกระบวนการการนําน นโยบายแก้ปัญหาเสพติดไปปฏิบัติที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนํานโยบาย แก้ปัญหาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนโดยการวิเคราะห์โมเดล ประหยัด (Parsimony).....	68
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปัจจัยกระบวนการการนําน นโยบายแก้ปัญหาเสพติดไปปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	92
9	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) รายการปัจจัยกระบวนการการนําน นโยบายไปปฏิบัติ.....	104
10	รายชื่อโรงเรียนหน่วยสุ่มกลุ่มตัวอย่างการวิจัย.....	107

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดการวิจัย.....	5
2 การวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุตามสมมติฐานการวิจัย.....	59
3 การวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุที่ปรับแก้ให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	63
4 การวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุที่ปรับแก้ให้เป็น โมเดลประหยัด (Parsimony).....	67